Contributed by Bruno De Wit
vrijdag, 17 december 2010 - Last Updated zaterdag, 18 december 2010

De ‘Witte Woede’ kwam de afgelopen periode weer massaal op straat. Een van de syndicale boegbeelden van deze sector is Jan-Piet Bauwens. Op het congres van BBTK eind oktober werd hij verkozen tot federaal secretaris in opvolging van André Langenus.. Hij werkte 20 jaar lang in de opvoedingssector. Vanaf 1989 werd hij vakbondsvrijgestelde. Een ‘rode’ in een sector die toen nog sterk werd gedomineerd door de christelijke zuil.

In 1997 werd Jan-Piet Bauwens secretaris bij BBTK–Leuven. Een bijzonder trekje: hij doet alles al jarenlang met de fiets. We hadden een gesprek met hem tussen zijn drukke agenda door. Interview door Bruno De Wit

BDW:Hoe belangrijk is de Social-Profit-sector in de huidige economie?

JPB: De Social Profit blijft maar groeien, omdat we ouder worden, omdat we zieker worden, omdat ons jongeren het veel moeilijker krijgen, omdat veel mensen niet meer meekunnen maar ook omdat we steeds meer aanbod verstrekken. Maar ook omdat we zorg nog steeds niet ,en gelukkig niet, kunnen uitbesteden.

BDW: Toch wel vreemd dat de Vlaamse overheid snoeit in de socio-culturele sector?

JPB: Wij vinden dat ook een eigenaardige zaak maar de Vlaamse regering blijkbaar niet. Als we hen daar over bevragen zeggen ze dat ze wel willen blijven investeren in de zorg, maar cultuur dat is toch "geen zorg". Ik dacht dat cultuur juist de ziel is van de maatschappij en juist die nood aan ontspanning en verzet het best kan invullen. Maar blijkbaar zijn er hierover "culturele verschillen".

BDW: De medische behoeften nemen toe, de behandelingen complexer. BBTK wil ook een verdere professionalisering van het beroep. De beroepsorganisaties, werkgevers, de overheid willen naar een universitair niveau (Master &Bachelor). Zijn dit complementaire standpunten of zitten jullie op een andere golflengte?

JPB: Ik denk dat er zorg nodig is op veel plaatsen maar ook op veel niveaus en deze zouden elkaar niet mogen tegenwerken: van een gespecialiseerde chirurg over een bijgeschoolde verpleegkundige tot de verzorgende en de logistiek helper.

Iedereen kan zijn plaats krijgen in een goed georganiseerd systeem. Maar ook ieder met zijn waardigheid ten opzichte van de ander.

Een multidisciplinair team in de ware betekenis van het woord. Ik geloof er nog steeds in. En als vakbond hebben we daar een rol in te spelen.

BDW: De Social Profit heeft nog steeds de publieke opinie achter zich. Toch botsen de eisen steeds op de budgettaire beperkingen. Is dit niet demotiverend? Wat is er aan te doen? Is een 'operatie waarheid' hier op zijn plaats?

JPB: Iedere Belg zal ooit wel eens in een ziekenhuis komen of kent iemand die wel extra zorg nodig heeft in een of andere vorm.

Men weet wel degelijke welke zorg men in België kan bekomen en de man/vrouw in de straat weet hoe hard en behulpzaam de werknemers uit de sector zijn. Van daaruit krijgen we onze waardering, gewoon omdat ze verdiend is.

Maar een overheid werkt niet vanuit de waardering maar vanuit een budget en als syndicalist in deze sector wil ik die twee elementen samenbrengen.

BDW: Je hebt de 'Witte Woede' van in het begin meegemaakt. Wat is de rol van BBTK hierin geweest?

JPB: En dit laatste doe ik nu al 30 dertig jaar waarvan ik 17 jaar zelf in de zorg heb gestaan maar ook steeds mee aan de kar heb getrokken vanuit een syndicale reflex.

30 Jaar geleden was het er bijna enkel te doen om onze hemel te verdienen maar met een tweede pijler in het hiernamaals waren de mensen niet meer tevreden. Zo kwamen we op straat en zullen we dat waarschijnlijk nog verschillende keren moeten doen voor meer personeel en voor uiteindelijk ook een koopkrachtverhoging . Ze zijn voor mij en voor BBTK nog steeds gerechtvaardigde eisen.

In al die jaren waren we steeds de kleinere vakbond naast het grote LBC, ik erken dit zonder probleem, maar hebben we toch altijd samen gestreden. We waren steeds aanwezig, we hebben steeds onze zeg gedaan. We mogen fier zijn op want er in die laatste 20 jaar is veranderd en dit volgens mijn inziens toch ten voordele van de werknemers uit de verschillende sectoren en niet vergeten ook steeds ter verbetering van de zorg voor de patiënt of cliënt.

Het kan natuurlijk steeds beter, en daaraan zullen we blijven werken.

BDW: Er is enerzijds een Gemeenschappelijk Vakbondsfront, maar anderzijds is er 'concurrentie' op de werkvloer tussen LBC en BBTK, Non-profit versus Social-Profit. Werkt deze tegenstelling niet contraproductief of is dit eerder een troef? Wat met het 'tous ensemble'? Of is er toch ruimte voor een andere kijk op de sector door BBTK?

JPB: Blijkbaar werkt het idee van concurrentie toch, maar voor mij moet het absoluut positief en gezond blijven.

Ik denk dat onze afgevaardigden de goede voorbeelden moeten zijn, goed zorgen voor de patiënt maar hij mag ook aan zijn positie en deze van zijn collega’s denken. En dat dit dan gebeurt in gemeenschappelijk vakbondsfront, met ieder zijn accenten, vind ik de logica zelf.

BDW: Je nam onlangs de fakkel als federaal secretaris over van André Langenus die de Social Profit mee op de kaart heeft gezet. Zijn er accenten of prioriteiten die jij wil leggen?

JPB: Ik moet zeggen dat ik nu ik een maand bezig ben in vervanging van André, ik een nog veel grotere waardering voor hem heb gekregen dan voordien.

De Social Profit en wat er bij komt kijken is een enorm groot huis met heel veel kamers. Je moet al

je uiterste best doen om je weg niet te verliezen.

Daarnaast zou je dan onmiddellijk moeten kunnen rondleidingen geven, geen gemakkelijke klus. André heeft zelf voor BBTK hard gewerkt aan de bouw van dit prachtig huis. Ik mag het nu verder inrichten, een geweldig fijne job.

Als ik accenten mag leggen dat is het dat ik wil blijven luisteren wat ze op de vloer te vertellen hebben. Hiervoor moet je dan ook tijd vrijmaken.

Maar als ik hiervoor geen tijd meer zou vinden dan mag het voor mij ook stoppen. Goed luisteren, vertalen in eisen en realiseren in doelen. Meer moet het niet zijn.

BDW: In de sector ziet men meer en meer de commercialisering van de zorg oprukken. Hoe kunnen we dit het best counteren?

JPB: Op vandaag zijn al heel veel voorzieningen in handen van bedrijven die als doel hebben het maken van winst met de zorg van ouderen en zieken.

Voorlopig nog niet in de sector van jongerenwelzijn en de zorg voor personen met een handicap maar ook daar zijn er al signalen dat het zou kunnen veranderen in de nabije toekomst. Ik blijf het een zeer raar gegeven vinden dat je winst kan en mag maken op de kap van ouderen en zieken.

Het gaat dus over kunnen en mogen en zolang dit mag zonder voorwaarden zullen er altijd bedrijven zijn die dit zullen doen en dit steeds meer en meer.

Het zal dus nog belangrijker worden om voorwaarden op te leggen waarbij eerst moet gedacht worden aan de patiënt met bvb normeringen van verzorgend en andere omkaderingspersoneel.

Je kan bvb gaan bepalen van wat er minimaal moet gebeuren met winstcijfers maar ook hoe we verlies moeten aanpakken. Een groot maatschappelijk debat zou hier zeker op zijn plaats zijn.

BDW: De onderhandelingen verlopen moeilijk zowel op federaal als op regionaal vlak. Hoe kunnen jullie het personeel blijven motiveren om niet af te haken?

JPB: Het gaat zeker niet gemakkelijk maar dat is het voor deze sectoren nog nooit geweest. Ik kan alleen maar zeggen en blijven herhalen dat als wij/jullie het niet doen ,niemand het zal doen!

BDW: We herdenken net de grote staking van '60-'61, een staking die voornamelijk gedragen werd door een industriële arbeidersklasse. Welke toekomst zie jij voor de Social Profit binnen BBTK en het syndicalisme in het bijzonder?

JPB: Binnen alle vakbonden wordt het aantal leden van de Social Profit steeds maar groter en dit betekent dat hun verantwoordelijkheid ook groeit. Waarschijnlijk zullen we ons dan ook meer moet inlaten met zaken die zich ook buiten de sector bevinden. Bijvoorbeeld als er wordt gepraat over ingrepen op de index dan zal dit ook zijn invloed hebben op het verzorgend en ander personeel van de sector. We moeten dus onze standpunten ook durven verdedigen naar andere werknemers van andere sectoren. We mogen niet het gevoel geven dat wij op een eilandje werken buiten en binnen de vakbond. Maar vijftig jaar geleden was er nog geen vakbondswerking in de Social Profit. Enkel Florence Nightingale!